

Mestna občina
Ljubljana

Mestni svet

Svetniški klub SMC
Stranke Mira Cerarja

Krekov trg 10
1000 Ljubljana
telefon: 01 306 45 40
faks: 01 306 45 25
smc@ljubljana.si
www.ljubljana.si

Številka: 03200-18/2014-17

Datum: 8. 12. 2014

MESTNA OBČINA LJUBLJANA
MESTNI SVET

k 2. tč., 2. seje MS MOL

ZADEVA: VPRAŠANJA IN POBUDE

V skladu s 97. členom Poslovnika MS MOL postavljam v imenu Svetniškega kluba SMC županu in pristojnim službam MOL vprašanje v zvezi z opozarjanjem na pomanjkljivosti pri obveščanju, zaščiti in reševanju pred poplavami v MOL s predlogi za izboljšanje preventivnega sistema. Gre za pisno vprašanje oz. pobudo in nanj pričakujem pisni odgovor. V uvodni obrazložitvi pojasnujem okoliščine, ki so razlog za postavitev mojega vprašanja.

Sistem javnega alarmiranja

Dne 22.10.2014 so merilne postaje ARSO že ob 3. uri zjutraj zaznale visok nivo vode na merilni postaji Dvor-Gradaščica, lokalna prostovoljna gasilska društva občine Dobrova – Polhov Gradec so bila od 2. ure zjutraj na terenu. Kljub temu je poplavni val od 6. ure dalje zajel in popolnoma presenetil prebivalce jugozahodnega dela Ljubljane.

Predlogi za izboljšanje sistema javnega alarmiranja:

- Predstaviti aktualni plan zbiranja informacij o preteči nevarnosti visoke vode ter načinu alarmiranja javnosti ob nastanku nevarnosti visoke vode, vključno s poimenovanjem osebe (z imenom in priimkom), odgovorne za izvedbo plana na terenu;
- Predstaviti ukrepe, ki so bili v zgodnjih jutranjih urah (med 3h in 6h) 22.10.2014 izvedeni za preprečitev ali vsaj omejitev katastrofalnih posledic visoke vode v skladu s planom (iz predhodne alineje);
- Pripraviti načrt obveščanja in alarmiranja v sodelovanju s sosednjimi občinami, prostovoljnimi gasilskimi društvi, Gasilsko brigado Ljubljana, Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter Agencijo Republike Slovenije za okolje z vključenimi sankcijami ob neustreznem ravnanju odgovornih oseb.
- Občane seznanimi ter v začetnem obdobju pogostejše obveščati o načinu opozarjanja na nevarnosti visoke vode.

Preventivni ukrepi občanov

V sodelovanju s prostovoljnimi gasilskimi društvi in civilnimi iniciativami zagotoviti ozaveščanje občanov, ki živijo na poplavnih območjih, o preventivnem ravnanju pri pripravi na poplave in pred samim vdorom poplavnega vala:

- priprava zaščitnih vreč peska;
- priprava pregrad za zaščito vrat in oken ter s tem možnost omejitve udara vode v objekte;
- vgradnja jaškov na najnižjih točkah kleti za črpanje vode, vodotesno zaščitene pred vdorom podtalnice, nakup črpalk in ustrezno dolgih cevi;
- nadomestila za nastalo škodo v primeru poplav bi lahko bila v bodoče povezana tudi s stopnjo osebne angažiranosti posameznih gospodinjstev oziroma upravnikov/hišnih svetov večstanovanjskih hiš; pogoj za izplačilo bi bil, da vsak stanovanjski blok ali hiša na poplavnem območju pripraviti plan ukrepanja in osnovne zaščite pred poplavami.

- občane ozaveščati pomembnosti njihovih preventivnih ukrepov pred nevarnostjo visoke vode.

Vzdrževanje in čiščenje vodotokov

Velike količine lesenega plavja ali veliki posamezni kosi zelo vplivajo na zmanjšanje pretočnosti vodotokov in na zmanjšanje funkcionalnosti določenih varovalnih objektov v strugi ter posledično na večji obseg škod. Pretekli dogodki ob poplavih v Sloveniji so pokazali, da se pojavlja škoda tudi zaradi zamašitev pretočnih profilov na vodotokih, predvsem zaradi zamašitve premostitev. Država z obvezno gospodarsko javno službo zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč. Naloge javne službe so zlasti utrjevanje bregov in dna površinskih voda ter morske obale, skrb za pretočnost struge tekočih voda in odstranjevanje prekomerno odloženih naplavin, košnja in odstranjevanje prekomerne zarasti na bregovih, odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščenih ali odvrženih predmetov in snovi iz površinskih voda in z vodnih ter priobalnih zemljišč v upravljanju ministrstva in čiščenje gladine površinskih voda in preprečevanje onesnaženja vodnih in priobalnih zemljišč. Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč se izvaja na podlagi letnega programa javne službe, ki ga izvaja za posamezno območje izbrani koncesionar na podlagi koncesijske pogodbe. Glede na dejstvo, da se vodni režim neprestano spreminja se tekom leta lahko spremeni oziroma dopolni tudi letni program javne službe v okviru razpoložljivih sredstev.

Predlogi na področju vzdrževanja in čiščenja vodotokov:

- Pripraviti načrt vzdrževanja in čiščenja vodotokov v sodelovanju s sosednjimi občinami (opozorite na neurejene struge manjših pritokov in grabnov) ter Agencijo Republike Slovenije za okolje, ki vključuje:
 - vzdrževanje pretočnosti strug,
 - čiščenje plavin na objektih vodne infrastrukture,
 - odstranitev večjih količin plavja iz vodotokov,
 - interventno odstranjevanje podrtih dreves.
- Terminski plan izvajanja načrta vzdrževanja in čiščenja vodotokov (primer: ob obstoječi infrastrukturi je jez pod Bokalcami z zapornicami mestne Gradaščice ključen pri zaščiti pred poplavnim valom JZ dela Ljubljane, predvsem Vrhovcev in Viča, a je zaradi zanemarjenosti popolnoma neučinkovit),
- Imenovanje odgovornih za izpolnjevanje načrta in terminskega plana vzdrževanja in čiščenja vodotokov.

Izvajanje širših ukrepov za povečanje poplavne varnosti:

V skladu z dokumentom MOL-a »Pregled ukrepov za povečanje poplavne varnosti v mestni občini Ljubljana«, predlagamo izvedbo naslednjih treh ukrepov, v najkrajšem možnem času:

- povečanje pretočnosti struge Malega grabna od Bokalc do izliva na pretočnost, ki je bila določena v fazi načrtovanja Malega grabna (približno 100 % večja pretočnost od današnje)
- kontrolirano razbremenjevanje na Ljubljansko barje do Curnovca v enem ali dveh koridorjih vzhodno in zahodno od deponije Barje.
- zadrževanje dela visokih vod na porečju Gradaščice na območju Razorov. Zadrževalnik s prostornino 1,2 milijona m³ zmanjšuje le manjši delež visokih vod (zmanjša pretok s povratne dobe 100 let na povratno dobo 50 let, oziroma zadrži približno 4 % visokovodnega vala Gradaščice in Horjulke).

Izgradnja zadrževalnika Razori v občini Dobrova-Polhov Gradec:

Pred odločitvijo za izgradnjo zadrževalnika, pripraviti obsežne študije v sodelovanju s fakultetami in znanstvenimi inštitucijami, tujimi strokovnjaki, ki vključujejo vse priložnosti in nevarnosti, prednosti in slabosti za vse vključene deležnike (npr.: nevarnosti 4 metrskega zadrževalnika v primeru porušitve, problem dviga podtalnice zaradi vode v zadrževalniku, izvedbo predhodnih simulacij zadržanja poplavnega vala ob različnih vremenskih scenarijih...) .

Mestno upravo MOL in župana MOL prosimo, da nam predstavite ukrepe, ki so bili realizirani od leta 2010 za izboljšanje obveščanja, zaščite in reševanja pred poplavami v naši občini in izpostavite odgovorne, ki niso poskrbeli za izvedbo le-teh. Izgovori in prelaganje odgovornosti na državne organe ali sosednje občine so brezpredmetni. Prizadeti občani Ljubljane plačujemo/jo davke in prispevke tudi v mestno blagajno. Vi ste tisti, ki vodite Ljubljano in vi ste tisti od katerih pričakujemo in zahtevamo realizacijo nalog, ki bodo naše občane vsaj delno zaščitile pred nevarnostjo visoke vode. Prve tri točke lahko realizirate hitro, še hitreje bo šlo, če boste k pripravi načrtov povabili tudi civilne iniciative iz poplavnega območja.

Simona PIRNAT SKELEDŽIJA

Mestna svetnica SK SMC